

AVIZ
referitor la proiectul Legii Arhivelor Naționale

Analizând proiectul **Legii Arhivelor Naționale**, transmis de Secretariatul General al Guvernului cu adresa nr.178 din 9.09.2004,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993 și art.48(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil proiectul de lege, cu următoarele observații și propuneri:

1. Proiectul de lege are ca obiect reglementarea Arhivelor Naționale, cuprinzând totalitatea documentelor, indiferent de data, forma și suportul lor, create de-a lungul timpului de către orice persoană fizică sau juridică, prin orice serviciu sau organism public sau privat, în exercițiul activității acestora, fiind propusă pentru abrogare Legea Arhivelor Naționale nr.16/1996, cu modificările și completările ulterioare, apreciată a nu mai corespunde transformărilor și mutațiilor petrecute în ultimii ani, care prin reglementările adoptate au permis o deschidere mai largă la informația publică și au extins atribuțiile de control și îndrumare ale Arhivelor Naționale.

Prin conținutul său normativ, proiectul face parte din categoria legilor organice, potrivit dispozițiilor art.73 alin.(3) lit.h) din Constituție, republicată, întrucât la art.38 și art.39 cuprinde și infracțiuni.

2. Potrivit cerințelor de tehnică legislativă este necesar ca proiectul să prevadă în **antet** autoritatea care îl adoptă, iar după titlu, **formula introductivă** consacrată:

„Parlamentul României adoptă prezenta lege”.

3. La **art.1 alin.(1)**, pentru corelare cu enumerarea prezentată la art.3 alin.(2), printre modalitățile de prezentare a documentelor sugerăm să fie menționată și „metoda de inscripționare”, prin includerea acesteia după expresia „forma și suportul lor”.

La **alin.(2)** al aceluiași articol, precizăm că potrivit exigențelor de tehnică legislativă, alineatul - ca element structural al articolului - trebuie să exprime o ipoteză juridică proprie. De aceea, pentru a răspunde acestei exigențe, precum și pentru a se realiza legătura în plan tematic cu norma de la alin.(1), sugerăm înlocuirea expresiei „Acestor documente”, prin sintagma „Documentelor prevăzute la alin.(1)”, unde sunt nominalizate respectivele documente.

4. La **art.3 alin.(1)**, pentru respectarea caracterului unitar în redactarea textului proiectului, sugerăm să se scrie „Patrimoniul Arhivistic Național al României” denumire utilizată în cuprinsul alin.(2) și (3).

În ceea ce privește norma de la **alin.(3)**, apreciem că expresia „structură de specialitate” nu definește suficient de clar natura juridică a Arhivelor Naționale și poziția sa în raport cu Ministerul Administrației și Internelor, fiind necesară dezvoltarea textului, cerință care se impune având în vedere și faptul că Arhivele Naționale au „structuri” și în plan teritorial. Totodată, pentru o mai bună sistematizare a dispozițiilor normative, sugerăm ca textul alin.(3) să fie plasat ca alin.(1) al art.5, în forma dezvoltată, unde se încadrează tematic mai bine, caz în care, art.5 devine alcătuit din două alineate.

5. La **art.4**, pentru uniformitate în redactarea actelor normative, sugerăm ca expresia „se definesc după cum urmează:”, din partea introductivă, să fie înlocuită cu expresia consacrată „au următoarele semnificații:”.

6. Precizăm că potrivit prevederilor art.54 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, secțiunile - ca elemente structurale ale capitolelor - se numerotează cu cifre arabe. În acest sens, urmează să se modifice, în întreg cuprinsul proiectului numerotarea acestora, prin înlocuirea numerotării cu cifre romane.

7. La **art.6 alin.(1)**, precizăm că expresia „statele de organizare” este neuzuală, fiind consacrată expresia „statele de funcții”. În acest sens, sugerăm reformularea textului.

8. La **art.8 alin.(2) lit.a)** considerăm necesar a se preciza și autoritatea competentă să aprobe „normele, regulamentele, instrucțiunile și metodologia de lucru”, la care se referă textul.

9. La **art.9**, întrucât anexa nr.1 la proiect nu cuprinde **registrele** în care se ține evidența documentelor, ci modelul după care acestea se întocmesc, sugerăm o îmbunătățire redacțională, prin înlocuirea sintagmei „conform registrelor prevăzute în anexa nr.1”, prin sintagma „conform modelului de registru prevăzut în anexa nr.1”.

10. La **art.10 alin.(2)**, pentru păstrarea uniformității în redactarea textului, sugerăm înlocuirea expresiei „Nomenclatoarele întocmite”, prin expresia Nomenclatoarele **arhivistice** întocmite”, astfel cum s-a procedat în cuprinsul alin.(1). Totodată, semnalăm că anexa nr.2 la proiect, la care se face trimitere, are titlul: „Nomenclatorul Arhivistic **Național**”, iar alin.(2) al art.9 are în vedere și nomenclatoarele întocmite **de unitățile subordonate** Arhivelor Naționale. Propunem reanalizarea și asigurarea corelării necesare.

11. La **art.13 alin.(4)**, pentru fluentă exprimării, precum și pentru păstrarea uniformității în redactare, după expresia „creatorilor și deținătorilor” trebuie să se introducă expresia „de arhivă”, astfel cum s-a procedat la art.2 alin.(1) și (2) și art.9. Observația este valabilă și pentru art.14 alin.(1) și (2), art.15 alin.(2), art.16 alin.(1) și (4), art.20 alin.(1) și art.22 alin.(3).

12. Norma de la **art.16 alin.(4)** este nefinalizată. Sugerăm reformularea ei pentru a exprima mai clar voința inițiatorului.

13. La **art.17 alin.(1)**, semnalăm că formularea „Organizațiile particulare” nu este consacrată în plan legislativ, Ordonanța Guvernului nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare, neutilizând această denumire.

14. La **art.19**, pentru o exprimare proprie stilului normativ, sugerăm înlocuirea expresiei „în sensul art.3”, prin expresia „în sensul **prevederilor art.3**”.

15. La **art.20 alin.(3)**, expresia „menționate la alin.(2)”, propunem să fie înlocuită cu expresia „**prevăzută** la alin.(2)”. Reiterăm propunerea și pentru situația similară de la art.25 alin.(4).

16. La **art.25 alin.(2), (3) și (4)**, apreciem că textul nu se leagă tematic de dispoziția de la alin.(1), motiv pentru care sugerăm ca aceste alineate să constituie un articol distinct, introdus după art. 24.

Ca urmare a acestei propuneri, art.25 devine alcătuit dintr-un singur alineat nemarcat și se modifică, în mod corespunzător, numerotarea articolelor următoare.

17. La **art.32 alin.(1)**, considerăm necesar a se preciza cui pot adresa contestația deținătorii de arhive private și în ce termen.

18. La **alin.(1) al art.33** (care va trebui marcat ca atare), sugerăm eliminarea, ca superfluă, a expresiei „din prezenta lege” și a cuvântului „legale”, din finalul normei, întrucât se subînțelege.

19. La **art.40**, norma conform căreia faptele constituie contravenții numai „dacă nu sunt săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii penale, să fie considerate infracțiuni” este în dezacord cu definiția dată contravenției în Ordonanța Guvernului nr.2/2000 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, care prevede că fapta descrisă drept contravenție în actul normativ și prevăzută cu sancțiune contravențională nu poate fi decât contravenție, nimeni neputând, prin interpretare, să schimbe caracterizarea ei juridică. Tocmai pentru a elimina orice confuzie între contravenții și infracțiuni, prin ordonanța menționată a fost eliminată din definiția contravenției compararea pericolului social al, acesteia cu cel al infracțiunii, iar prin Legea nr.180/2002 s-a introdus precizarea de principiu conform căreia „legea contravențională apără valorile sociale care nu sunt ocrotite prin legea penală”. Din acest motiv, sugerăm eliminarea din text a expresiei de mai sus.

La **lit.g) și i)**, pentru păstrarea uniformității în redactarea textului proiectului, sugerăm înlocuirea sintagmei „ creatorii și deținătorii de documente de arhivă”, prin sintagma „creatorii și deținătorii de arhive”.

La **lit.o)**, pentru precizia normei de trimitere, sugerăm introducerea după expresia „art.36”, a expresiei „alin.(2)”, întrucât numai acest alineat conține interdicția ce se sancționează.

20. La **art.41 alin.(2)**, pentru o redactare corectă, apreciem că textul ar trebui reformulat, astfel:

„(2) Sancțiunile pot fi aplicate și persoanelor juridice”.

Sugerăm inițiatorului să analizeze dacă, în art.41 n-ar trebui introdusă, ca alineat distinct, dispoziția prevăzută de principiu în art.28 din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind posibilitatea plății pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii

prevăzute în actul normativ, agentul constatatator făcând mențiunea despre această posibilitate în procesul-verbal.

La **art.41 alin.(4)**, dispoziția referitoare la actualizarea cuantumului amenzilor prin hotărâre a Guvernului trebuie eliminată întrucât această instituție a fost eliminată din cadrul juridic general de reglementare a contravențiilor o dată cu aprobarea Ordonanței Guvernului nr.2/2001 prin Legea nr.180/2002. Prin urmare, Guvernul nu poate modifica prin hotărâre cuantumul amenzilor contravenționale prevăzute în acte normative de nivel superior (legi, ordonanțe sau ordonanțe de urgență), singura modalitate de modificare a acestor limite fiind modificarea actului normativ prin care sunt stabilite și sancționate contravențiile, cu respectarea principiului ierarhizării actelor normative.

21. La **art.42**, pentru păstrarea caracterului unitar în redactarea actelor normative cu obiect similar de reglementare, precum și pentru corelare în plan terminologic cu norma de la art.24 și art.30 din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată prin Legea nr.180/2002, cu modificările ulterioare, sugerăm reformularea textului astfel:

„Art.42. - Constatarea contravențiilor prevăzute la art.40 și aplicarea sancțiunilor se fac de persoanele împuternicite de **Arhivele Naționale și, după caz, de direcțiile județene ale Arhivelor Naționale**”.

22. La **art.44**, trebuie eliminată expresia „în prezenta lege”, ca fiind de prisos. Totodată, întrucât după adoptare, Ordonanța Guvernului nr.2/2001 a fost aprobată prin lege, iar ulterior a suferit numai modificări, pentru o completă și corectă informare, propunem înlocuirea sintagmei „cu modificările și completările ulterioare”, prin sintagma „aprobată prin Legea nr.180/2002, cu modificările ulterioare”.

23. La **art.45 alin.(1)**, propunem înlocuirea expresiei „în condițiile art.8”, prin expresia „în condițiile **prevăzute la art.8**”. Totodată, pentru corelare în plan terminologic cu norma de la art.8 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată prin Legea nr.180/2002, cu modificările ulterioare, expresia „se virează la bugetul de stat” urmează să fie înlocuită prin expresia „**se fac venit** la bugetul de stat”.

24. La **art.48**, semnalăm că sintagma „norme metodologice de lucru” nu este consacrată în plan legislativ și, ținând seama că acestea urmează să fie elaborate de două autorități, propunem înlocuirea expresiei „de lucru”, prin cuvântul „comune”. Totodată, având în vedere că actul normativ capătă forță juridică numai după intrarea lui în vigoare, propunem înlocuirea sintagmei „în termen de 60 de zile de la data publicării prezentului act normativ în Monitorul Oficial al României, Partea I”, prin sintagma „în termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi”.

25. La **art.50 alin.(1)**, întrucât **art.5** din Legea nr.202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României stabilește „Partea” din acest oficial în care se publică legile, propunem eliminarea, ca superflue, a sintagmei „Partea I”.

La **alin.(2)** al aceluiași articol, pentru redarea fidelă a titlului Legii nr.16/1996, astfel cum aceasta a fost publicată în Monitorul Oficial al României, expresia „Legea nr.16/1996 a Arhivelor Naționale”, trebuie înlocuită prin expresia „Legea Arhivelor Naționale nr.16/1996”.

PREȘEDINTE

Dragoș ILIESCU

București

Nr. 1523/13.09.2004.